

СОВЕТ
МАТАКСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Улица Колхозная, дом 2,
село Матаки, 422473

Тел.: (84375) 3-81-17, 8(9393940522), факс: (84375) 3-81-18, e-mail: Matak.Drz@tatar.ru,

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МАТАК
АВЫЛ СОВЕТЫ

Колхоз урамы, 2нче йорт,
Матак авылы, 422473

с.Матаки

РЕШЕНИЕ

20 декабрь 2021ел

КАРАР

15/4

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль законнар, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Матак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Расларга:

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә;

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге;

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан әһәмияте, муниципаль контроль өчен өзекләндерү өлкәсендә индикатив күрсәткечләре.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге Советының 29.10.2021 ел 13/2 номерлы «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында» қаарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru), Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының рәсми сайтының авыл жирлеге бүлгендә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге Уставы белән

бүлгеләнгән тәртип нигезендә махсус мәгълүмат стендларында халыкка игълан итәргә.

4. Элеге карап 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.
5. Элеге каарның үтәлешен контролдә тотуны Чүпрәле районы Матак авыл жирлеге башлыгына йөкләр.

Чүпрәле районы Матак
авыл жирлеге Башлыгы:

Б.П.Мердеев

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы «Матақ авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба - муниципаль контроль) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып тора:

- Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матақ авыл жирлеге территориясендә оешмалар һәм гражданнар (алга таба – контрольдә тотылучы затлар) тарафыннан Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матақ авыл жирлеге 20.09.2017 № 18/1 (27.03.2018 ел № 25/1; 29.10.2021ел № 13/1 редакциясендә) каары белән расланган Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матақ авыл жирлеге территориясен төзекләндерү қагыйдәләрендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне үтәү, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матақ авыл жирлегендә инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеген тәэммин итү, қагыйдәләр нигезендә территорияне төзекләндерүне оештыру

-контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган каарларны үтәү.

-Муниципаль контроль предметына гамәлдәге законнар нигезендә дәүләт контроленен (кузәтчелегенен), муниципаль контрольнең башка төрләре предметына керә торган мәжбүри қагыйдәләр белән билгеләнгән таләпләр керми.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба – контроль объекты) булып тора:

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы "Матақ авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл қылмаулары), алар қысаларында мәжбүриталәпләр үтәлергә тиеш, шул исәптән эшчәнлек алыш баручы, гамәл қылмау (гамәлкылмау) контрольлек итүче затларга карата куелган таләпләр үтәлергә тиеш.;

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләренең эшчәнлеге нәтижәләре;

биналар, корылмалар, территорияләр, шул исәптән жир кишәрлекләре;

предметлар һәм башка объектлар, алар контролъдә тотыла торган затлар файдалана һәм төзекләндеру өлкәсендә мәжбүри таләпләр куела.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне булдыру юлы белән башкарыла:

контроль чараганың бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирү мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасы подсистемалары);

дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән гамәлгә ашыру.

Контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алып барыла.

1.5. Муниципаль контроль (алга таба - Контроль орган) Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне турыдан-туры тормышка ашыру Матак авыл жирлеге Башлыгына йөкләнә.

1.6. Контроль органы исеменнән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфаи затлар гамәлгә ашырырга хокуклы:

1) контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары);

2) үз вазыйфаи бурычларына әлеге Нигезләмә, вазыйфаи регламент яисә вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чарагалар һәм контроль чарагалар үткәрү (алга таба -инспектор) керә торган контроль органын вазыйфаи заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органының вазыйфаи затлары исемлеге әлеге Нигезләмәнен 1 нче күшымтасында билгеләнгән.

Контроль чараганы уздыру турында карап кабул итүгә вәкаләтле контроль органының вазыйфаи затлары булып Контроль органы житәкчесе, житәкчесе урынбасары (алга таба контроль органын вәкаләтле вазыйфаи затлары) тора.

1.7. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.7.1. Инспектор түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контролъдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашырырга;

3) контроль чарапар үткәрергә һәм закон нигезендә һәм аларның билгеләнеше нигезендә бары тик хезмәт вазыйфаларын башкарганда һәм тиешле мәгълүмат булган очракта гына, контроль чарапарның бердәм реестрында контроль чарапар үткәрергә, ә контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чарапарны үткәрергә һәм хезмәт таныклыгын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә мондый гамәлләрне қылырга.;

4) контроль чарапар үткәргәндә дин тотучыларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык куренешен, аларны уздыруга комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке билгеләнешләрен бозмаска;

5) контрольдә тотыла торган затлар, аларның вәкилләре бууга, контрольдә тотыла торган затлар, аларның вәкилләре, Россия Федерациясе Президенты каршындагы эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил яисә Татарстан Республикасында эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил бууга (контроль органнарның контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлеге таләп ителми торган контроль чарапардан тыш) һәм әлеге Нигезләмәнең 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 3.2 бүлекчәләрендә каралган очракларда контроль чарапар уздырганда каршылык күрсәтмәскә, консультация үткәрергә.

6) контрольлек итүче затларга, аларның контроль чарапарын уздырганда катнашучы вәкилләренә муниципаль контроль предметына караган мәгълүмат һәм документлар, шул исәптән, әгәр мондый килешү № 248-ФЗ Федераль законда каралган булса, прокуратура органнары тарафыннан контроль чараны үткәруне килештерү турында белешмәләр бирергә;

7) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен тикшерү чарапары һәм контроль чарапар предметына караган контроль гамәлләр нәтиҗәләре белән таныштыру;

8)контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чарасы предметына караган мәгълүмат һәм (яки) документлар белән таныштыру;

9) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чарапарны билгеләгәндә, күрсәтелгән хокук бозуларның авырлыгы, аларның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләр өчен потенциаль куркынычы туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә тотыла торган затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләүне, аларның мөлкәтенә хокуксыз зиян (зыян) китермәскә;

10) Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять белдергәндә үз гамәлләренең нигезле булуын расларга;

11) Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән контроль чаралар үткәру һәм контроль гамәлләр кылу срокларын үтәргә;;

12) контролъдә тотылучы затлардан Россия Федерациисе законнарында каралмаган яисә дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документлар һәм башка белешмәләр таләп итмәскә.

1.7.2. Тикшерү чарасын үткәргән вакытта Инспектор үз вәкаләтләре чикләрендәһәм үткәрелә торган контроль гамәлләр күләмендә хокуклы:

1) хезмәт таныклыгын күрсәткәндә һәм контроль чара үткәру турында контроль органы каары белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә, федераль законнарда башкача каралмаган булса, житештерү объектларында булу (карау)totкарлыксыз;

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә Дәүләт, хезмәт, коммерция яки закон тарафыннан саклана торган башка серләрне үз эченә алган документлар белән танышу;

3) контролъдә тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чаралар уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бируге, шулай ук күчермә ясай, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргә;

4) техник документация, белешмәләренең электрон базасы, контролъдә тотыла торган затларның мәгълумат системалары белән предметка һәм контроль чара күләменә караган өлешендә танышырга;

5) контроль чараларын уздырганда соратып алынган документларны һәм материалларны тапшырмау яисә аларны вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзергә, вазыйфаи затлардан һәм (яисә) контроль астындағы затның хезмәткәрләреннән сораштыру үткәру мөмкинлеге булмау, бинага керүне чикләү, контроль чарасын гамәлгә ашыру буенча башка чараларга киртә қую;

6) контролъдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларның куркынычсызлыгын тәэмим итү һәм аларны булдырмау буенча тәкъдимнәр бирергә, контролъдә тотыла торган затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган хәлне торғызу турында каарлар кабул итәргә;

7) «Полиция түрүндө» 2011 елның 7 февралендеге 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендө инспекторга каршы тору яисә куркыныч янаган очракларда полиция органнарына ярдем сорап мөрәжәгать итәргө.

1.8 Төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруға бәйле мөнәсәбәтләргә карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.9. Контроль органның вазыйфаи затлары һәм башка вәкаләтле затлар башкарған гамәлләр һәм кабул ителә торған каарлар түрүндө контрольлек (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм каарлар түрүндө мәгълүматларны урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен файдаланыла торған мәгълүмат системаларының мәгълүматик технологик хезмәттәшлеген тәэммин итә торған инфраструктура аша контролльдә тотучы затларга житкери юлы белән хәл ителә, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

2. Зыян (зыян) китеүнен risk категориясе

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зыян) китеү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торған мәжбүри таләпләр куләме), интенсивлык һәм нәтиҗәләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зыян) китеү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен қулланыла торған белешмәләрне (зыянны) мониторинглау (жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китеү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китеү куркынычының түбәндәге категорияләренең берсенә (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясенә) кертелергә мөмкин:

- куркыныч;
- уртача куркыныч;
- уртача хәвеф-хәтәр;
- түбән куркыныч.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын risk категорияләренә керту критерийлары әлеге Нигезләмәнен 2 нче күшымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын рискның бер категориясенә көртү аның характеристикаларын расланган риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә контролль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы Индикаторы-контроль объекты параметрларыннан туры килу яки кире кагу, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозмый, ләkin ихтинал югары дәрәҗәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булын раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге Совет каары белән раслана.

2.6. Контроль объекты билгеле бер риск категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән риск категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль орган контроль объектының куркынычның бүтән категориясе критерийларына туры килүе турында мәгълүмат кергән көннән биш эш көне эчендә йә куркыныч критерийларын үзгәрту турында контролль объектының риск категориясен үзгәрту турында Каар кабул итә.

3 . Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чараплар төрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контролль орган түбәндәгә профилактик чараплар төрләрен үткәрә:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтү;
- 4) консультацияләү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контролльдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат бирү.

3.1.1. Контроль орган контролльдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Матак авыл жирлегенең рәсми сайтында, "Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә (matak-drogganoe.tatarstan.ru, түбәндәгә белешмәләрне урнаштыра:

- 1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукый актлар текстлары;
- 2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукый актларга кертелгән үзгәрешләр турында, аларның үз көченә көрү сроклары һәм тәртибе турында белешмәләр;
- 3) әлеге актларның мәжбүри таләпләргә ия структур берәмлекләрен күрсәтеп, аларны бәяләү контролль предметы булып торган норматив хокукый актлар исемлеге, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозганды кулланыла торган

жаваплылык чаралары турындағы мәгълұмат гамәлдәге редакциядәге текстлар белән;

- 4) аларны үз-үзен тикшеру өчен куллануны рөхсәт итә торған форматта расланған тикшеру кәгазьләрө;
- 5) мәжбүри таләпләрне үтәу буенча житәкчелек;
- 6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге, контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә керту тәртибе;
- 7) хәвеф-хәтәр категориясен күрсәтеп, контроль чараларның еллық планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торған контроль объектлары исемлеге;
- 8) контроль орган тарафынан (мондый чаралар уздырганда) планлы контролль чараларны үткәру өчен зыян китеру куркынычын профилактикалау программысы һәм планын;
- 9) контроль орган тарафынан контролльдә тотыла торған заттан соратып алышырга мөмкин булган белешмәләрнен тулы исемлеге;
- 10) мәжбүри таләпләрне үтәу мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысууллары турында белешмәләр;
- 11) контролльдә тотыла торған затларның намуслылығын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмәләр;
- 12) контроль орган каарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирү тәртибе турында белешмәләр;
- 13) контроль органның хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре булган докладлар;
- 14) муниципаль контроль турында докладлар;
- 15) Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда һәм (яисә) зыян китеру куркынычларын профилактикалау программаларында каралған башка белешмәләр.

3.1.2. Контроль орган әлеге мәгълұматларны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү

3.2.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү контроль орган тарафынан елга 1 тапкыр үткәрелә һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгө юнәлдерелгән:

- 1) контроль орган һәм аның вазыйфаи затлары тарафынан муниципали контролль турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен, мәжбүри таләпләрне куллануга бердәй якын килүне тәэммин итү;
- 2) күрсәтелгән бозулар барлықка килүгә ярдәм итүче мәжбүри таләпләрне сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны абыклау;
- 3) закон тарафынан саклана торған кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү очракларын анализлау, зыян (зыян)китерүнен چыганакларын һәм риск факторларын абыклау;

- 4) мәжбүри таләпләрне актуальләштерү түрында тәкъдимнәр әзерләү;
- 5) дәүләт контроле (құзәтчелеге), муниципаль контроль түрында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр көртү түрында тәкъдимнәр әзерләү.

3.2.2. Матак авыл жирлегендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контролльне гамәлгә ашыруның хокук куллану тәжрибесен гомумиләштерү үткәрелгән контроль чарапар һәм аларның нәтижәләре түрында мәгълүматларны жыю һәм анализлау ярдәмендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча, контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерли.

3.2.4. Хокук куллану практикасы түрында доклад карап нигезендә раслана курсәтмә Матак авыл жирлегенең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә хисап елыннан соң килүче елның 1 марта иннан да соңға калмыйча урнаштырыла.

3.3. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл қуймау түрында кисәтү.

3.3.1. Контроль орган контролльлек итүче затка әзерләнгән мәжбүри таләпләрне бозу яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре түрында белешмәләр булган очракта, мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудыруы түрында расланган белешмәләр булмаганды, мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэммин итү буенча чарапар күрергә тәкъдим итә.

3.3.2. Кисәтү Россия Икътисадый үсеш министрлыгының «Контроль (құзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре түрында» 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча рәсмиләштерелә.

3.3.3. Контрольлек итүче зат кисәтү алган көннән соң ун эш көне эчендә кисәтүгә карата контроль органга каршылык бирергә хокуклы.

3.3.4. Каршылыкта булырга тиеш:

- 1) каршы килә торган тикшерү органды атамасы;
- 2) юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңғысы – шәхси әшмәкәр яки гражданин булганда), шулай ук элемтә өчен телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (булган очракта) һәм контролльлек итүче затка жавап жибәрелергә тиешле почта адресы (соңғысы-булган очракта);
- 3) кисәтү датасы һәм номеры;
- 4) контролльдә тотылучы зат игълан итегендә кисәтүләр нигезендә дәлилләр;
- 5) датасын алу кисәтү контролириуемым зат;
- 6) шәхси язылу һәм датасын.
- 7) салым түләүченен – юридик затның, шәхси эшкуарның идентификация номеры;
- 8) паспортның яки шәхесне раслаучы башка документның сериясе һәм номеры, яшәү урыны (гражданнар өчен).

4) мәжбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;
5) дәүләт контроле (құзәтчелеге), муниципаль контролъ турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр керту турында тәкъдимнәр әзерләү.

3.2.2. Матак авыл жирлегендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контролъне гамәлгә ашыруның хокук куллану тәжрибесен гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаалар һәм аларның нәтижәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау ярдәмендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча, контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерли.

3.2.4. Хокук куллану практикасы турында доклад каар нигезендә раслана курсәтмә Матак авыл жирлегенең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә хисап елыннан соң килүче елның 1 мартаиннан да соңга калмыйча урнаштырыла.

3.3. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү.

3.3.1. Контроль орган контролълек итүче затка әзерләнгән мәжбүри таләпләрне бозу яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта, мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торған кыйыммәтләргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торған кыйыммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудыруы турында расланган белешмәләр булмаганды, мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмүн итү буенча чаалар күрергә тәкъдим итә.

3.3.2. Кисәтү Россия Икътисадый үсеш министрлығының «Контроль (құзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торған документларның типик рәвешләре турында» 2021 елның 31 мартаидагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча рәсмиләштерелә.

3.3.3. Контрольлек итүче зат кисәтү алган көннән соң ун эш көне эчендә кисәтүгә карата контролъ органга карата каршылык бирергә хокуклы.

3.3.4. Каршылыкта булырга тиеш:

- 1) каршы килә торған тикшерү органды атамасы;
- 2) юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңғысы – шәхси әшмәкәр яки гражданин булганда), шулай ук элемтә өчен телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (булган очракта) һәм контролълек итүче затка жавап жибәрелергә тиешле почта адресы (соңғысы-булган очракта);
- 3) кисәтү датасы һәм номеры;
- 4) контролъдә тотылучы зат игълан итегендә кисәтүләр нигезендә дәлилләр;
- 5) датасын алу кисәтү контролириуемым зат;
- 6) шәхси язылу һәм датасын.
- 7) салым түләүченең – юридик затның, шәхси эшкуарның идентификация номеры;
- 8) паспортның яки шәхесне раслаучы башка документның сериясе һәм номеры, яшәү урыны (гражданнар өчен).

3.3.5. Контроль органга каршылыклар контрольлек итүче зат тарафыннан көгазьдә почта жибәрүе яисә гади электрон имза яисә көчәйтелгән электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, контроль органның электрон почта адресы яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысууллар белән жибәрелә.

3.3.6. Кирәк була калса, контрольдә тотыла торган зат тиешле документларны яисә аларның таныкланган күчермәләрен куша.

3.3.6. Контроль орган аны алган көннән алыш унбиш эш көне эчендә кисәтүгә карата ризасызылык белдерә.

3.3.7. Жавап бирү нәтижәләре буенча Контроль орган түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

- 1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендәге ризасызылыкны канәгатьләндерә;
- 2) баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, каршы килүне канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.3.8. Контроль орган, кисәтүгә каршы килгән көннән соң биш5 эш көненнән дә соңга калмыйча, әлеге каршылыкны карау нәтижәләре турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

3.3.9. Каршы килүнен кабат юнәлеше шул ук нигезләрдә рөхсәт ителми.

3.3.10. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында иғылан ителгән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чараплар һәм контроль чараплар уздыру өчен тиешле күрсәткечләрдән файдалана.

3.4. Консультация

3.4.1. Контрольләнүче затларны һәм аларның вәкилләрен консультацияләү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чараплар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чараплар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чараплар нәтижәләре буенча каарлар кабул итү тәртибе;
- 4) контроль орган каарларына шикаять белдерү тәртибендә.

3.4.2. Инспекторлар контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләр бирә:

1) телефон буенча телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара уздыру барышында;

2) Контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган бер типтагы мөрәҗәгатьләр (10 бер типтан артык мөрәҗәгать) буенча язмача аңлатма бирүнен рәсми сайтында контроль астындағы затларның һәм аларның вәкилләренең урнаштырылуы юлы белән.

3.4.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүченең шәхси кабул итүенде шәхси консультацияләр 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.4.4. Контроль орган контролълек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.3.5. Язма рәвештә консультация тикшерү органының вазыйфаи заты тарафыннан түбәндәге очракларда башкарыла:

а) контролълек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача жавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителсә;

б) вакытында консультацияләр бирү мөмкин түгел бирергә жавап қуелган сорауларга;

в) қуелган сорауларга жавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

3.3.6. Контрольлек итүче зат «Россия Федерациясе гражданины мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда язма жавап бирү турында запрос жибәрергә хокуклы.

3.3.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләр исәбен алыш бара.

3.5. Профилактик визит

3.5.1. Профилактик визит инспектор тарафыннан контролъдә тотылучы затның эшчәнлек алыш бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видео-конференц-элемтәдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контролъдә тотучы зат үз эшчәнлегенә йә үз карамагындағы контролъ объектларына карата қуелган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килүе, нигезләр һәм риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуулары турында, шулай ук аның эшчәнлегенә карата қуела торган мәжбүри таләпләр, шулай ук куркынычлылык категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуулары турында мәгълүмат бирә.

Уткәрелә торган контролъ чараларның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында

контроль объектына карата, аларны тиешле риск категориясенә кертүдән чыгып.

3.5.2. Профилактик визитны үткәргендә ачыкланса,

контрольнең барлық объектлары закон тарафыннан саклана торған кыйммәтләргә яисә мондый зиянга (зыян) китеүнен турыдан-туры куркынычын тудыралар, контролъ органының вазыйфаи заты, үткәрелгән профилактика визит турында хисап рәвешендә контролъ чаралар үткәру турында Карап кабул итү өчен контролъ орган житәкчесенә бу хакта кичекмәстән хәбәр жибәрә.

3.5.3. Мәжбүри профилактик визит контролъдә тотылучы затларга карата үткәрелә, алар бәйле эшчәнлекне тормышка ашыруга керешәләр

төзекләндерү өлкәсендәге мәжбүри таләпләрне үтәү белән, мондый эшчәнлек баГородищеннан бирле бер ел эчендә.

Мәжбүри профилактик визит үткәру турында контролълек итүче затка аны үткәру датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

3.5.4. Мәжбүри профилактика визитын үткәру турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ формасында төzelә һәм түбәндәгә белешмәләрне үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамәне төзу датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) тикшерү органы исеме;
- 3) контролльдә тотучы затның тулы исеме;
- 4) вәкаләтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);
- 5) мәжбүри профилактик визитның датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле вазыйфаи зат имzasы.

3.5.5. Мәжбүри профилактик визит үткәру турында хәбәрнамә контролълек итүче зат адресына язмача яки электрон документ формасында жибәрелә.

Контрольдә тотучы зат, мәжбүри профилактик визит үткәру турында хәбәрнамә жибәргән контроль органга хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактика визитын үткәру вакыты контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

3.5.6. Профилактик визит нәтиҗәләре буенча инспектор профилактик визит үткәру турында акт төзи, аның формасы контроль орган тарафыннан раслана.

3.5.7. Контроль орган үткәрелгән профилактик визитларның исәбен алыш бара.

4. Республикада үткәрелә торган контроль чаралар муниципаль контроль

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәгә планлы һәм планнан тыш тикшерү чараларын үткәруне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү-контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнештә;

мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү – контрольлек итүче затлар белән бәйләнешсез, шулай ук профилактик чаралар үткәру кысаларында.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшереп торучы затлар беләнүзара хезмәттәшлек иту түбәндәгеләр була:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр(турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспектор булу (гомуми файдаланудагы житештерү объектларында инспектор булу очракларыннан тыш).

4.1.3. Контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә башкарыла торган контроль чаралар контролъ орган тарафыннан түбәндәгө нигезләр буенча үткәрелә:

1) контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булыу йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру срокларын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контролъдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына көргөн материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча үтәүкүсаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

Контроль чаралар, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда да, контроль органының эш планнарындагы биремнәрне дә кертеп, тикшереп тору органының вәкаләтле вазыйфаи затлары заданиеләре нигезендә инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Контрольле затлар белән үзара хезмәттәшлекsez уздырыла торган планлы һәм планнан тыш контролъ чаралар түбәндәгө контролъ гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган инспектор һәм затлар тарафыннан түбәндәгө контролъ гамәлләрне башкару юлы белән уздырыла:

карау;
сораштыру;
язма аңлатмалар алу;
документларны теркәү;
экспертиза.

4.1.5. Контрольле зат белән, шулай ук документтар тикшерү белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контролъ чараны үткәрю өчен Контроль органын 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карапы кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткәрүгә, күчмә тикшерүгә карата әлеге Нигезләмә пунктының беренче абзацында каралган әлеге контролъ чараны уздыру турында карап кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контролъ чараны уздыру турында контролъ орган

каарында күрсәтелгән инспекторлар тарафынан үткәрелә.

Кирәк булганда, контроль органы тикшерү чараларын үткәрүгә эксперктарны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәрүгә жәлеп ителә торган эксперплар, эксперт оешмалары реестрына көртегән эксперпларны жәлеп итә.

4.1.7. Контрольләнүче зат белән үзара хезмәттәшлек итүне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор «Контроль (күзәтчелек) органы тарафынан файдаланыла торган документларның типовой формалары турында» 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы Россия Икътисади үсеш министрлығы боерыгы белән расланган рәвештә контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чара үткәрү нәтиҗәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафынан билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыклangan хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыр тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Тикшерү чарасын уздырганда тутырылган тикшерү кәгазыләре актка күшүлүрга тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнен башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафынан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урыны буенча башкарыла.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтиҗәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәгән килеш рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтиҗәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

4 .2. Планлы тикшерү чаралары

4.2.1. Планлы контроль чаралар контроль орган (алга таба - еллык чаралар планы) формалаштыра торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын үткәрү планы нигезендә уздырыла.

4.2.2. Куркынычның аерым категорияләренә көртегән контроль объектларына карата планлы тикшерү чаралары үткәрү төрләре, вакыт-вакыт зиян (зыян) китерү куркынычы белән билгеләнә.

4.2.3. Контроль орган түбәндәге планлы тикшерү чараларын үткәрергә мөмкин:

инспекция визиты;
рейд тикшерүе;
документар тикшерү;
урынга барып тикшерү.

Аеруча хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата түбәндәгे тикшерү уза:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга барып тикшерү.

Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга барып тикшерү үткәрелә.

Уртачадан түбән хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата инспекция визиты рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү үткәрелә.

4.2.4. Контроль объектларына карата житди хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән планлы контроль чарапалын уздыру вакыты - 3 елга бер мәртәбә.

Уртача һәм уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чарапалын уздыру вакыты - 4 елга бер мәртәбә.

4.3. Планнан тыш контроль чарапалар

4.3.1. Планнан тыш контроль чарапалар документлар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейdlар карау, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла.

4.3.2. Планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алыш кабул ителә.

4.3.3. Планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарапалары, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү (кузәтчелек) чарапаларыннан тыш, әлеге Нигезләмәнең 4.1.3 пунктының 1, 3, 4 пунктларында каралган нигезләр буенча үткәрелә.

4.3.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килешүдән соң үткәрелә.

4.4. Документар тикшерү

4.4.1. Документар тикшерү астында контроль органының урнашу урыны буенча үткәрелә торган контроль чара аңлана, аның предметы-контрольдә тотылуучы затларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындағы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм контроль органының мәжбүри таләпләрен һәм карапларын үтәү белән бәйле документлар.

4.4.2. Контроль орган карамагындағы документлардагы белешмәләрнең дөреслегенигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә,

Контроль орган контроль астындағы зат адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен жибәрә.

Әлеге таләпне алған көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торған зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп жибәрергә тиеш.

4.4.3. Документлар буенча тикшерү үткәру срокы ун эш көненнән артып китә алмый.

Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафынан контрольдә тотучы затка таләпләрне, таләптә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы, документтар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тикшерү органына жибәрергә;

2) контрольдә тотучы затка контроль органы мәгълүматын жибәргәннән соң чор:

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.4.4. Документтар тикшерү барышында рәхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) документлар таләп итү;
- 2) язма аңлатма алу;
- 3) экспертиза.

4.4.5. Контроль чараны үткәру барышында инспектор контрольдә тотыла торған затқа документларның һәм (яисә) аларның күчермәләренең, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнең үтәлүен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган һәм кирәкле таләпләрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольләнә торған зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта теркәлә торған документларны Контроль органына жибәрә йә үтәнечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга, тикшерелә торған зат тиешле документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында хәбәр итә.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма материалларына, мәгълүмат базаларына, мәгълүмат банкларына, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә логин һәм пароль рәвешендә, документтар тикшерү уздыру вакытына контроль чаралар үткәру өчен кирәк булған мәгълүматны карау һәм эзләү хокукуы бирелә.

4.4.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафынан контрольдә тотучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көненнән дә соңға калмыйча ирекле формада язмача аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контролъдә тотучы затлар, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән язмача аңлатмалар төзергә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганды текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дөрес язулары турында билге ясыйлар һәм аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.4.7. Экспертиза контроль орган күшүү буенча эксперт яисә эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контролъдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алыш барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизынан гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм һәр конкрет очракта контроль орган һәм эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.4.8. Актны рәсмиләштерү контроль органның документтар тикшерү узган көнне урнашкан урыны буенча башкарыла.

4.4.9. Акт контролълек итүче затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 5 статьясында каралган тәртиптә документтар тикшерү тәмамланғаннан соң биш эш көненнән дә соңға калмыйча жибәрелә.

4.4.10. Планнан тыш документтар тикшерү прокуратура органдары белән килешмичә генә үткәрелә.

4.5. Урынга барып тикшерү

4.5.1. Урынга барып тикшерү контролъдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) урнашу (эшчәнлек алыш бару) урыны буенча үткәрелә.

Урынга барып тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио яки видеоэлемтә ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

4.5.2. Урынга барып тикшерү мөмкин булмаган очракта түбәндәгеләр уздырыла:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контролъдә тотыла торган затның аңлатмаларында булган белешмәләрнен тулылыгын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) контролъдә тотылучы затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки)

кулланылуучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.5.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына эшчәнлегенең, гамәлләренең (гамәл кылмавының) һәм башка төр контроль чаралар кысаларында каралган кирәклे контроль гамәлләрнең мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.5.3. Планнан тыш урынга барып тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелә ала.

4.5.4. Контроль орган урынга барып тикшерүне үткәрү турында контролъдә тотыла торган затка урынга барып тикшерүне үткәрү турында карап күчермәсен контроль астындагы затка Урынга барып

тикшерүне үткәрү турында карап күчермәсен жибәрү юлы белән хәбәр итә.

4.5.5. Инспектор урынга барып тикшерү уздырганда контролълек итүче затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, күчмә тикшерү үткәрү турындагы карапның күчермәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларның бердәм реестрындагы хисап номерын хәбәр итә.

4.5.6. Урынга барып тикшерүне үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артмый. Урынга барып тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата үзара хезмәттәшлекнең гомуми срокы кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артык була алмый.

4.5.7. Урынга барып тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) документлар таләп итү;
- 4) язма аңлатма алу;
- 5) экспертиза.

4.5.8. Карапу контролъдә тотыла торган зат һәм (яисә) аның видеоязманы мәжбүри кулланып вәкиле катнашында инспектор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Тикшерү нәтиҗәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.5.9. Сораштыру дигәндә, контролъдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия телдән мәгълуматны, контролъдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленән һәм шундый мәгълуматка ия башка затлардан алу өчен төзелә торган контроль гамәл аңлашила.

Сораштыру нәтиҗәләре сорашып белешү беркетмәсендә теркәлә, ул үзе бәян иткән белешмәләрнең дөреслеген раслаучы сораштырылуучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында имзалана.

4.5.10. Мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланған очракта, тикшерү, сораштыру үткәргендә, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның

дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, дәлилләрне теркәүнен башка алымнарын қулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозу очракларының һәркайсының икедән дә ким булмаган рәсеме белән башкарыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.5.11. Контрольдә тотучы зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язмача аңлатмаларны тапшыру, экспертиза үткәрү әлеге Нигезләмәнен 4.4.5, 4.4.6 һәм 4.4.7 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.5.12. Күчмә тикшерү тәмамланғаннан соң инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәгълүмат тикшерү актында чагыла.

Дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша файдаланып, урынга чыгып тикшерү үткәрелгән очракта, Нигезләмәнен икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.5.13. Күчмә тикшерүне үткәрү контрольдә тотыла торган затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә йә контроль астындағы зат эшчәнлегенең факттагы булмавына бәйле рәвештә йә урынга чыгып тикшерүне үткәрүнен мөмкин булмавына яисә тәмамлануга китергән контрольдә тотыла торган затның башка гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерүне үткәрүнен мөмкин булмавы турында акт төзи һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда 21 статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру мөмкинлеге булмавы турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәрүнен курсәтелгән чоры кысаларында урынга чыгып тикшерү тәмамланғанчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылышырга хокуклы.

4.5.14. Индивидуаль эшкуар, контрольдә тотыла торган затлар булган граждан контроль органга түбәндәге очракларда контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүматны тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтsez булу;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрләр, қөн тәртибенә) буенча килү зарурлығы;
- 3) контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын Россия Федерациясе Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат кергендә контроль чаралар үткөрү тикшерү органы тарафыннан индивидуаль эшкуар һәм гражданиның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәклө вакытка күчерелә.

4.6. Инспекция визиты, рейд тикшерү

4.6.1. Инспекция визиты контрольдә тотыла торған затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) йә контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә тотыла торған затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольле затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корылмаларга, биналарга каршылыксыз керүен тәэммин итәргә тиеш.

Эшчәнлекне гамәлгә ашыруның бер урынында йә бер житештерү объектында (территориядә) инспекция визитын үткөрү срокы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.2. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;

г) контрольдә тотыла торған затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алыш бару) урынында зарури таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны теркәү.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша уздыру рөхсәт ителә.

4.6.3. Планнан тыш инспекция визиты, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 1 өлешенең 3-5 пунктларына һәм 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.4. Рейдлы карау житештерү объектын биләүне, файдалануны яисә аның белән идарә итүне гамәлгә ашыручы контрольдә тотучы теләсә кайсы затларга карата уздырыла.

Рейдлы карау чорында бер контрольдә тотылган зат белән хезмәттәшлек итү срокы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.5.Рейд тикшерүе барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) экспертиза.

4.6.6. Житештерү объектларына ия булган, файдаланучы яисә идарә итүче

контрольдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткөрү турындагы каарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлық биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэммин итәргә тиеш.

4.6.7 Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, инспектор рейд тикшерүе үткәрелгән урында мәжбүри таләпләрне бозуга юл куйган һәр контрольдә тотыла торган затка карата контроль чара актын төзи.

4.6.8 Рейд тикшерүе бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенәуздырыла ала, моңа 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктлары һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә аны үткөрү очраклары керми.

4.6.9. Әлеге Нигезләмәнен 4.6.2, 4.6.5 пунктларында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнен 4.4.5, 4.4.6, 4.4.7, 4.5.8 - 4.5.10 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.7. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту

(куркынычсызылык мониторингы)

4.7.1. Контроль орган мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызылык мониторингы) үтәлешен күзәткәндә контроль органда булган контроль объектлары турында, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кергән мәгълүматларны, шулай ук мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольлек итүче затлар тарафыннан, шулай ук «Интернет» чөлтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматлар турында мәгълүматларны жыю, анализлый., шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнен автоматик режимында эшләүче техник чараларын кулланып алынган белешмәләр дә бар.

4.7.2. Әлгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызылыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәту барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы факты ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуларның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр Контроль органы тарафыннан түбәндәге каарлар кабул итегергә мөмкин:

- 1) әлеге Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарасын үткөрү турында каар;
- 2) кисәтүне игълан итү турында каар.

4.8 Урынга барып тикшерү

4.8.1. Урынга барып тикшерүе контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.8.2. Урынга барып тикшерүе оешманың (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру), гражданның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан

урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контролъдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) житештерү объектларында тикшерү үткәрелергә мөмкин.

4.8.3. Күчмә тикшерү контролъдә тотыла торган затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыйдан-туры якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткәрү срокы, әгәр федераль законда контролъ рәвеше турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артып китә алмый.

4.8.4 Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган караплар кабул ителә алмый.

4.9 Контроль орган контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул итә торган чаралар

4.9.1. Контроль орган контролъдә тотыла торган зат тарафыннан Россия

Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозуларның контролъ чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, биналарны, җайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турында һәм гражданнарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү һәм аны булдырмау ысуллары турында судка мөрәҗәттәрни итүгә кадәр Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр тикшерү чарасын үткәргәндә контролъ объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданнар, оешмаларның эшчәнлеге, алар тарафыннан житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнен турыдан-туры куркынычы яки мондый зыян (зыян) китергән дип билгеләнә;.

2) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрнебозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булганнарны булдырмый калуны тикшереп тору чараларын күрергә;

3)тиешле хокук бозулар барышында ачыкланганда, гаепле затларны административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә жаваплылыкка тарту чараларын күрергә.

4) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздырубуенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.9.2. Элеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән каарны контролльдә торучы зат тарафыннан үтәү срокы узғаннан соң йә контролль астындагы зат күрсәтелгән каар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәту қысаларында мәгълүмат алынган очракта, күрсәтелгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә каар үтәлешен бәяли.

4.9.3. Эгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контролль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәту қысаларында алынган мәгълүмат нигезендә алынган булса, контролль орган әлеге каарның үтәлешен инспекция визитын үткәрү, рейд тикшерүен яисә документтар тикшерү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча кабул ителгән каарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.9.4. Элеге Нигезләмәнең 4.9.2 пунктында карапланган контролль чараны үткәрү йомгаклары буенча Контроль орган каарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасында карапланган каарны кабат контролльдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

5. Судка кадәрге шикаять

5.1. Муниципаль контролльне гамәлгә ашырганда шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланған контролль рәвеше турында Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса (248-ФЗ номерлы Федеरаль законның 39 статьясындагы 4 өлеше).

Матақ авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 1
нче күшымта

Матақ авыл жирлеге авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи
затлар исемлеге

1. Мердеев Виталий Петр уылы, Матақ авыл жирлеге Башлыгы
2. Мишанкина Нина Виталий кызы, Матақ авыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре

Матак авыл жирлеге
территориясендэ төзеклэндерү өлкэсендэ
муниципаль контроль турындағы нигезләмәгә 2
нче күшымта

Матак авыл жирлеге территориисендэ төзеклэндерү өлкэсендэ
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында хәвеф-хәтәр
категорияләренә контроль объектларын керту критерийлары

п/п	Иске чокалы авыл жирлеге территориидэ төзеклэндерү өлкэсендэ муниципаль контроль объектлары	Категория риска
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, соңғы оч ел эчендә законлы көченә көргөн юридик зат яисе индивидуаль эшкуар эшчәнлеген куркынычылык категориясенә керту турында Карап кабул ителгән көнгә, төзеклэндерү кагыйдәләрен бозу белән бәйле административ хоокук бозу кылган очен, юридик затка, аның вазыйфаи затларына яки шәхси эшмәкәргә административ жәза билгеләү турында Карап кабул ителгән көнгә, соңғы оч ел эчендә законлы көченә көргөн очракта, төзеклэндерү кагыйдәләрен бозу белән бәйле административ хоокук бозу кылган очен, административ жәза билгеләү турында карап Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Матак авыл жирлеге Советының 20.09.2017 № 18/1 (27.03.2018 ел № 25/1; 29.10.2021 ел № 13/1 редакциясендә) карапы белән расланган	Югары риск
2	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңғы оч ел дәвамында юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген төзеклэндерү кагыйдәләрен үтәмәү факты буенча бирелгән карап белән билгеләнгән срокта үтәлмәгән риск категориясенә керту турында Карап кабул ителгән көнгә кадәр.	Уртacha риск
3	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңғы биш ел дәвамында юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген риск категориясенә керту турында Карап кабул ителгән көнгә планлы яки планнан тыш тикишерүләр үткөрү нәтижәләре буенча, төзеклэндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәгән очен ачыкланган бозулар факты буенча бирелгән күрсәтмәнен хәвеф-хәтәр категориясенә кертелүе турында Карап кабул ителгән көнгә кадәр.	Уртачадан тубән риск
4	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр hәм физик затлар, төзеклэндерү өлкэсендә юридик затлар hәм индивидуаль эшкуарлар эшчәнлеген әлеге критерийларның 1, 2 hәм 3 пунктларында күрсәтелгән шартлар булмагандан, хәвеф-хәтәр категорияләренә кергүнен юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр hәм физик затлар	Түбән риск

Матақ авыл жирлегенең
2021 елның 20 декабрендәгі
15/4 номерлық карары белән
расланды

Матақ авыл жирлеге территориясендә төзекләндөрү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган
мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

Индикаторның исеме	Нормальное состояние для выбранного параметра (критерии оценки), единица измерения (при наличии)	Показатель индикатора риска
1 енче индикаторның исеме	5-10, шт.	< 5 шт. или > 10 шт.
2 ишче индикаторның исеме	нет	да
3 енче индикаторның исеме	определяется в соответствии с Федеральным законом от ... № ...	снижение или превышение нормальных параметров более чем на 10%

Татарстан Республикасы Чүпрэле
муниципаль районы
Матақ авыл жирлегенең
2021 елның 20 декабрендәге
15/4 номерлы каары белән
Расланды

Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан
күрсәткечләре, Матақ авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләр

1. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан әһәмияте:

Мәжбүри таләпләрне бозулар арасыннан бетерелгән тәртип бозулар
өлеше-70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чарапарын уздыру
планын үтәү өлеше - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чарапар
уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше -
0%.

Контроль чарапарның юкка чыгарылган нәтиҗәләре өлеше - 0%.

Нәтиҗәләре буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чарапар өлеше,
эмма тиешле административ йогынты чарапары кабул ителмәгән - 5%.

Тикшерү органы материаллары буенча административ жәза билгеләү
турында чыгарылган суд каарларының өлеше-95%.

2. Индикатив күрсәткечләр:

Матақ авыл жирлеге (муниципаль берәмлек исеме) территориядә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәгә
индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

планлы контроль чарапар саны;

планнан тыш үткәрелгән контроль чарапар саны;

контроль чара актына карата алынган каршылыклар саны;

мәжбүри таләпләрне юкка чыгару саны.